

**ZÁPIS Z JEDNÁNÍ
MEZIREZORTNÍ KOORDINAČNÍ SKUPINY PRO BOJ S KORUPCÍ
konaného dne 3. 9. 2024**

velká zasedací místnost č. 332, Vyšehradská 16

Účastníci: viz prezenční listina

Program jednání, k němuž neměl nikdo žádné připomínky, ani nebyly vzneseny návrhy na změnu či doplnění:

1. Úvodní slovo, rekapitulace
2. Zkušenosti s aplikací zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů
3. Rámcový rezortní interní protikorupční program
4. Zkušenosti s prováděním služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka ze dne 3. října 2023 o pravidlech etiky státních zaměstnanců
5. Příprava Akčního plánu boje proti korupci na roky 2025 a 2026
6. Různé
7. Závěr

1. Úvodní slovo, rekapitulace

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný přivítal přítomné na jednání mezirezortní koordinační skupiny pro boj s korupcí a zároveň představil nové kolegyně, které na MS v průběhu uplynulých měsíců nastoupily na odbor střetu zájmů a boje proti korupci.

2. Zkušenosti s aplikací zákona o ochraně oznamovatelů v praxi služebních úřadů

Mgr. Bc. Fadrný přítomné informoval o organizaci školení, primárně pro příslušné osoby, které se uskuteční 20. 9. a 23. 9. 2024 a ještě předtím se uskuteční 16. 9. 2024 školení pro příslušné osoby, ale i obecně pro zástupce povinných subjektů z veřejného i soukromého sektoru a toto školení bude probíhat hybridní formou, tudíž je možné se na něj taktéž přihlásit, neboť bude probíhat i on-line a vzhledem k poměrně velké poptávce po těchto školeních budou probíhat i v dalších termínech. Školení pro příslušné osoby a se bude konat 1. 10. 2024 a 2. 10. 2024 a dále 14. 10. 2024, které bude též hybridní formou pro příslušné osoby, ale i pro zástupce povinných subjektů. Mgr. Bc. Fadrný požádal o sdílení zkušeností, ať už příslušných osob nebo fungování vnitřního oznamovacího systému, neboť MSp připravuje příručku pro příslušné osoby, která byla přislíbena ve výroční zprávě o činnosti MSp na úseku ochrany oznamovatelů v roce 2023. Budou v ní uváděny zkušenosti MSp s oznamováním vnějším oznamovacím systémem, ale i další užitečné informace.

RNDr. Hana Žufanová, Ph.D., MŠMT:

Já jsem jednou ze dvou příslušných osob na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy a naše zkušenost je doposavad taková, že nám tam chodí úplně všechna podání, která jsou na ministerstvo směřovaná a v podstatě podání, které by měla šetřit příslušná osoba, za tu dobu bylo jedno jediné, to bylo teď v létě. Do té doby jsme měli všechna podání, která šla úplně mimo, ale protože máme anonymní adresu v podstatě takovou povšechnou, takže tam chodí všechno. My s kolegou jsme natolik poctiví, že jim odpovídáme, že to nemůžeme šetřit, protože nám to nepřísluší a směřujeme je, kam to mají podat. A jinak bych chtěla říct, že jsem absolvovala školení, které pořádalo Oživení a bylo pro příslušné osoby a vůbec v podstatě o tom, jak se vypořádat s problematikou oznamování a musím říct, že bylo skvělé. Za to moc děkuji a všem doporučuji.

Šárka Zvěřina Trunkátová, Oživení:

Moc děkuji, že jste se zúčastnila, ale bylo to zatím pilotní školení, kde jsme si vlastně testovali to, jak správně školení poskládat, takže zatím nemáme vypsané žádné termíny, ale s radostí pak tady budeme sdílet, až budeme mít školení připravené. Jeho zaměření je hodně praktické, chtěli bychom příslušným osobám pomoci a dodat co nejpraktičtější informace a zároveň jeho součástí je hra, kde si můžete trošku vyzkoušet, jaké to vlastně je být v situaci oznamovatelů a těch, kteří to řeší.

Ing. Eva Zelinková, MPO:

Já jsem z Ministerstva průmyslu a obchodu, jsem také jedna ze tří příslušných osob. Musím potvrdit slova paní doktorky Žufanové, že na naši adresu oznamovatele chodí hlavně spamy a také jsme měli jedno oznámení, ale nakonec jsme ho vylučovali. Jinak bych poděkovala MSp za jejich materiály, které mají na stránkách justice a my se často díváme na různé situace, které využíváme při naší činnosti.

Mgr. David Kocourek, Ph.D., MD:

Z nás, členů této skupiny, nikdo není příslušná osoba, ale setkali jsme se s příslušnými osobami u nás v úřadu, abychom od nich získali nějaké informace, které tady můžeme tlumočit a ta jejich zkušenost je zřejmě podobná, o které mluvily kolegyně. Za tento rok 2024 přijali doposud 10 oznámení, z nichž jenom jedno bylo vyhodnoceno, jakože „s přimhouřenýma očima“, abych citoval ty naše příslušné osoby, tak, že spadá pod zákon o ochraně oznamovatelů, takže toto bylo nějakým způsobem vyřízeno, bylo tam shledáno nějaké pochybení a byla vyžádána náprava. Jedno další oznámení bylo vyhodnoceno tak, že na jeho základě byl podán podnět k zahájení trestního řízení, ale ten zbytek, tzn. většina byla slovy našich příslušných osob „určitá směs podnětů či stížností“, kterou ti stěžovatelé nebo oznamovatelé zvolili tuto cestu zřejmě, protože vyčerpali všechny jiné možnosti, anebo se vůbec neomezovali hledat jiné možnosti a prostě zkusili nějakou adresu, kterou na těch stránkách našli. I ty naše příslušné osoby se snaží i těmto osobám nějak pomáhat, nasměrovat je třeba na správné místo, kam se se svým dotazem nebo podnětem obracet, takže to vyhodnocují i přesto, že oznámení, které přímo spadají pod zákon je minimum, tak to pořád vyhodnocovaly jako poměrně složitou práci, která je pro ně časově zatěžující, protože musí prošetřovat všechno, aby vyhodnotili, jestli to spadá nebo nespadá pod zákon, případně na to nějak řádně reagovaly.

Doplňující dotaz Mgr. Bc. Fadrného na Davida Kocourka:

Máte informaci o podezření, o jaký trestný čin se mělo jednat v případě toho jednoho relevantního oznámení?

Mgr. David Kocourek, Ph.D.:

Neřekli nám to konkrétně, ale měl to být nějaký čin s dopady na veřejné prostředky poskytované z rozpočtu MD, ale jinak samozřejmě chránily informace, tudíž víc nám k tomu neřekly.

JUDr. Jiří Kapras, Ph.D., MSp:

Řídím odbor střetu zájmů a boje proti korupci a jsem současně příslušnou osobou na MSp. Chtěl bych reagovat na praktické poznatky z kontrol a z komunikace s jinými správními orgány, resp. obecně povinnými subjekty podle zákona. První věc, na kterou bych chtěl upozornit, se týká spíše povinných subjektů než příslušných osob. Ale i příslušné osoby mohou být nápomocné, a to tím, že dbát na aktualizaci údajů na internetových stránkách, zejména co se týká totožnosti příslušných osob, protože se stává, že původně určená příslušná osoba přestává být příslušnou osobou, někdy dokonce odchází od zaměstnavatele, zaměstnavatel zapomene údaj aktualizovat a pokud není současně určena pro přijímání oznámení nějaká firemní nebo úřední adresa, která je současně deaktivována, vytváří se zde riziko hned dvou potenciálně spáchaných přestupků. Za prvé údaje nejsou aktuální, to samo o sobě je problém.

Za druhé je možné, že se oznámení dostane osobě, která už tou dobou příslušnou osobou není, což je samo o sobě také přestupkem, takže na to je potřeba dávat pozor. Pozor na preposílání emailu od oznamovatele. V zásadě komukoliv, pokud budete žádat o součinnost nebo konzultaci jiné osoby v úřadě, které nejsou příslušnou osobou, dávejte pozor na to, jaké informace sdělujete, a to ať už volně nebo mimovolně, tzn. může se stát, že třeba anonymizujete dotaz nebo zobecníte tak, abyste nevyzradili důležité informace z oznámení a nevyzradili totožnost, ale zapomenete, že třeba součástí té emailové korespondence je i původní emailová adresa oznamovatele nebo dokonce jeho jméno a příjmení. Na to je potřeba si dávat pozor. Už jsme evidovali případ, kdy takhle došlo nechtěně, ale došlo, k vyzaření totožnosti oznamovatele.

S tím souvisí obecná otázka, kdy je možné konzultovat, resp. s kým. Myslím si, že to je celkem intuitivní, ale v zásadě doporučujeme tedy dvojitý postup v případech, kde se neobejdete bez konzultace pro účely posuzování důvodnosti a pravdivosti oznámení nebo pro účely navrhování nápravných opatření zobecnit dotaz tak, aby nedošlo k vyzaření informací, které by mohly ohrozit nebo zmařit účel podávání oznámení, tzn. přesně třeba vést k nějakému maření důkazů, resp. ničení důkazů nebo k takovým preventivním opatřením ze strany potenciálního pachatele, které potom znemožní přijmout nápravu apod. a současně tak, abyste nevyzradili totožnost oznamovatele. Druhou variantou, pokud tohle možné není, potřebujete konzultovat detaily z toho oznámení, aby to mělo nějaký smysl, tak je nutné učinit z konzultanta příslušnou osobu. Může to být příslušná osoba, která funguje jenom na dožádání, jenom jako konzultant, jinými slovy, ne každý, koho určíte jako příslušnou osobu, musí nutně figurovat jako příslušná osoba primární, tzn. ne každý takový musí přijímat oznámení, vyřizovat je, pořizovat nějaké záznamy, komunikovat s oznamovatelem, posuzovat důvodnost atd. Mohou tam být i příslušné osoby, které můžeme nazvat na dožádání nebo jako konzultační a ty budou jenom poskytovat součinnost, pokud to primární příslušná osoba vyhodnotí jako potřebné. Vztahy mezi příslušnými osobami, jejich spolupráci, si nastavuje zaměstnavatel, nedělá to zákon, zaměstnavatel v popisu práce určí, kdo co dělá. Poskytování součinnosti správním orgánům – zde upozorňuji na ustanovení zákona, které vám nařizuje poskytnout správnímu orgánu, typicky přestupkovému orgánu, ale může jít třeba i o kárnou komisi ministerstva, poskytnout součinnost, nebo informace, které jsou potřebné pro výkon jejich působnosti, a to včetně identity oznamovatele a včetně dalších dokumentů nebo včetně dokumentů, které evidujete v souvislosti se samotným oznámením. Tady platí povinnost příslušné osoby před poskytnutím těchto informací správnímu orgánu vyrozumět oznamovatele, umožnit mu se k tomu vyjádřit. Zákon už neříká, co se děje potom. Je to záměr. Hlavně jde o to, abyste měli možnost vyhodnotit určitá rizika spojená s poskytnutím informací správnímu orgánu. V zásadě zákon sice nedává možnost odmítnout poskytnout součinnost, ale lze uvažovat o institutech, jako je třeba krajní nouze apod. Pokud budete mít pocit, že byste poskytnutím těch informací napáchali více škody než užítku, v krajních případech, v mimořádných případech lze pak akceptovat, že informaci neposkytnete, ale jde o naprostou výjimku obecného pravidla a tím pravidlem je poskytovat součinnost. Samostatnou otázkou je potom poskytování součinnosti služebnímu orgánu, který také má v některých případech postavení správnímu orgánu.

Obracím se na ty z vás, kteří mají postavení příslušné osoby, jestli už jste byli v minulosti dožádáni ze strany nějakého služebního orgánu o poskytnutí informací, které se týkaly oznámení, ať už jde o státního tajemníka nebo odvolací orgán sekce pro státní službu apod.?

Jak byste s takovou žádostí naložili? Představte si, že evidujete oznámení od zaměstnance, který pracuje ve vašem úřadu, obrátí se na vás státní tajemník, že připravuje rozhodnutí o postavení mimo výkon služby a aby řádně zhodnotil, jestli nepáchá odvetné opatření, tak vás žádá o potvrzení, zda dotyčný státní zaměstnanec je nebo není oznamovatelem. Vyhovíte nebo nevyhovíte a proč? Kdo by poskytl informaci? Kdo by neposkytl informaci?

Ing. Mgr. pplk. Michal Srb, NCOZ:

Já nejsem prošetřovatel, na NCOZ je prošetřovatel v rámci vnitřní kontroly ombudsman policie. Já bych zajistil ochranu oznamovatele, takže bych tu informaci nepředal. I když ono by to asi záleželo na konkrétním případě, ale v tomto případě bych informaci nepředal vůbec. Zajistil bych ochranu, anonymizoval. Já bych vůbec na tu informaci asi neodpověděl.

JUDr. Jiří Kapras, Ph.D.:

Jak byste se vypořádal s otázkou, že služební orgán v tomhle případě má postavení správního orgánu?

Ing. Mgr. pplk. Michal Srb:

Musel bych si pořádně prostudovat ještě předpis, ale každopádně si myslím, že ta ochrana údajů oznamovatele má vyšší hodnotu. Informaci bych nepředal.

JUDr. Jiří Kapras, Ph.D.:

Já myslím, že se vlastně s vámi shodujeme. Zákon je v tomto trošku neurčitý, protože na jednu stranu ukládá povinnost informaci poskytnout, na druhou ukládá povinnosti neposkytnout v tom smyslu, že ukládá povinnost chránit totožnost oznamovatele před zaměstnavatelem. Ale situace je specifická tím, že služební orgán zde má jednak postavení správního orgánu, ale jednak také vykonává personální působnost nad státním zaměstnancem z pozice zaměstnavatele, proto my v těchto případech a v souladu i s metodikou Ministerstva vnitra doporučujeme informace poskytnout pouze v případě, že máte doloženo, že v řízení, které se vede, sám státní zaměstnanec uvedl před služebním orgánem, že je oznamovatelem, čili obrací se na vás služební orgán v situaci, kdy jenom žádá o potvrzení informace, kterou sám obdržel dříve od oznamovatele typicky v rámci řízení. Podobně doporučujeme postupovat i v situacích, kdy řízení vede odvolací orgán Ministerstva vnitra v rámci sekce pro státní službu, dnes ještě Ministerstva vnitra, do budoucna, jak víte, tak se ta agenda bude převádět na Úřad vlády. Ale tady jde vlastně o něco podobného, akorát už jde o nějaký přezkum vydaného rozhodnutí státním tajemníkem nebo obecně služebním orgánem. Je to nějaké metodické doporučení ze strany Ministerstva spravedlnosti a samozřejmě, pokud si obhájíte jiný postup, mohl by být možný.

Ještě bych chtěl stručně zareagovat na to, co zmiňovala paní doktorka Žufanová, a to je situace, kdy do vnitřního oznamovacího systému napadají písemnosti, které nejsou oznámením. Ona to v zásadě popsala, jak v takovém případě postupovat. Všechno, co není oznámení, má v zásadě volný režim nakládání, tzn. vy to můžete v podstatě bez omezení adresovat kompetentní osobě, ať už jde o nějaký odbor kontroly nebo interní audit nebo služební orgán, nebo nějaký jiný útvar v rámci ministerstva nebo jiného zaměstnavatele. To problém není, naopak má to pozitivum, že roztřídění na začátku provádí právě příslušná osoba, takže se eliminuje riziko, že se s oznámeními seznamuje někdo jiný a ten někdo jiný by teprve vyhodnocoval, jestli to, co přišlo, je oznámení a pak ho teprve předával nějaké příslušné osobě. Toto řešení ze zřejmých důvodů nedoporučujeme. Ale opačně to nevádí. Tak jak to mají nastavené na MČMT, tak je to akceptovatelné.

Dále bych chtěl zmínit okolnost vyloučení přijímání oznámení od tzv. nezaměstnanců. To je něco, co asi znáte nebo víte, že zákon umožňuje, aby zaměstnavatel stanovil, že se oznámení od osob, které nevykonávají závislou práci pro zaměstnavatele, nepřijímala do vnitřního systému a pokud nějaké takové oznámení napadne, příslušná osoba se tím nezabývá. Typicky máme na mysli osoby samostatně výdělečně činné, ale může jít také o zaměstnance pro externí dodavatelský subjekt, kteří provádí výkon nějaké práce, úklid, správa IT systémů, dodávky stavebních prací atd. To zaměstnavatel udělat může, s tím problém není. Někdy je nejasné, jak

to je s přijímáním písemností, které nemají povahu oznámení v režimu zákona, tzn. zaměstnavatel např. má vřelý vztah k oznamovatelům a vyhradí si, že bude do vnitřního systému přijímat nejenom oznámení o závažných přestupcích, trestných činech, porušení zákona o ochraně oznamovatelů, anebo porušení evropského práva, ale řekněme, že bude přijímat i oznámení o neetickém jednání. Může takové rozhodnutí zaměstnavatele vlastně založit oznamovateli ochranu? Nemůže. Na to je potřeba si dát pozor. Vy se sice můžete jako příslušné osoby zabývat i oznámeními o neetickém jednání nebo jakémkoliv protiprávním jednání, ale v situaci, kdy to oznámení nespadá do věcné působnosti zákona de iure, podle práva nejde o oznámení, tzn. pokud se pak taková osoba, takový zaměstnanec, bude třeba bránit proti odvetným opatřením, zákon mu ochranu podle zákona nepřiznává a na tom nic nemění rozhodnutí zaměstnavatele, že půjde nad rámec zákona a bude přijímat i oznámení o jiných typech protiprávního jednání, než se kterými počítá zákon.

Závěrečná poznámka – jednak úloha příslušné osoby není v tom, že by měla efektivně zabránit zaměstnavateli, aby přijal nějaké odvetné opatření proti zaměstnanci. Často se i na straně samotných oznamovatelů vytváří očekávání, že příslušná osoba zajistí, že nedostanou výpověď, nebo že nebudou převedeni na jinou práci, nebo že jim automaticky bude prodloužen nějaký pracovní vztah, ale příslušná osoba tohle na starost nemá. Podle zákona příslušná osoba přijímá oznámení, posuzuje jeho důvodnost a pravdivost, navrhuje nápravná opatření. Může samozřejmě upozornit zaměstnavatele na to, že to, co se chystá udělat, může být vnímáno jako odvetné opatření, může být sporováno u soudu, a to s negativními důsledky pro zaměstnavatele. To ta příslušná osoba udělat může, ale nemůže logicky zastavit zaměstnavatele v tom, aby nějaké takové opatření přijal.

A poslední poznámka spočívá v určitém uklidnění. Často jsme se v rámci legislativního procesu, i později, setkávali s obavou, zejména ze strany kandidátů na příslušné osoby, dnes příslušných osob, z postihu za přestupek v situacích, kdy nesprávně vyhodnotí oznámení a tehdy jsme vysvětlovali, že správný postih míří na nějaké systematické, opakované, úmyslné porušování zákona v tom smyslu, že příslušná osoba bude typicky hledat důvody, pro které se není na místě oznámením zabývat a bude předávat citlivé informace zaměstnavateli, nebo bude vůbec odmítat přijetí oznámení atd. s tím, že pokud příslušná osoba například nesprávně posoudí, zda jde nebo nejde o trestný čin nebo závažný přestupek, tak to samo o sobě při zkoumání veškerého zavinění té příslušné osoby nemůže a nebude v praxi vést k postihu. Řekl bych, že první rok aplikace zákona toto potvrdil. Rád bych zdůraznil, že Ministerstvo spravedlnosti je jediný orgán, který postihuje příslušné osoby, čili pokud mluvím o praxi Ministerstva spravedlnosti, mluvím o výlučné praxi postihu příslušných osob. To uklidnění spočívá nejenom v tom, že můžu potvrdit, že ty původní obavy se nenaplnily, ale i na statistice, že za rok účinnosti zákona a s přihlédnutím k tomu, že máme v České republice řádově desítky tisíc příslušných osob, přesný počet neznáme, tak jsme všehovšudy projednávali pouze jediný případ, který spočíval v podezření ze spáchání přestupku ze strany příslušné osoby, který měl spočívat v tom, že nesprávně pracovala s oznámením a i tento případ pravděpodobně skončí buďto zastavením řízení úplně pro nedostatek společenské škodlivosti, anebo eventuálně uložením napomenutí. Myslím si, že není zapotřebí se výkonu těchto povinností obávat. Pokud k agendě jako příslušné osoby budete přistupovat poctivě, není tady nikdo, kdo by potom za nějakou drobnou chybu trestal.

3. Aktualizace Rámcového rezortního interního protikorupčního programu (RRIPP).

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný:

Současně s rozesláním pozvánky na dnešní jednání jsme požádali o uplatnění neformálních připomínek mimo mezirezortní připomínkové řízení k pracovnímu materiálu „aktualizace

rámcového resortního interního protikorupčního programu“. Chceme poděkovat zástupcům MD, MMR, ÚPV a ČBÚ, za připomínky, které můžeme z větší části buď zapracovat, anebo o nich ještě před rozesláním materiálu do mezirezortního připomínkového řízení vést diskusi, resp. s jejich využitím finalizovat materiál a postoupit ho v rámci interního schvalování Ministerstva spravedlnosti. Podle rámcového harmonogramu aktualizace RRIPP na přelomu září října bude materiál rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení tak, aby ideálně do konce listopadu mohl být předložen vládě a splnili jsme tak úkol, který je uložen Akčním plánem boje proti korupci na roky 2023 a 2024.

Obdrželi jsme celkem 28 připomínek, z nichž většinu je možné akceptovat. Pokusím se racionalizovat popis připomínek, které mají nějaký věcný dopad a o kterých ještě budeme muset vést, ať už zde, anebo v rámci nějakého separátního jednání další diskusi. Jedná se zejména o dva okruhy připomínek. Ten první, méně problematický, se týká kapitoly č.4 systému pro podávání oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání a ochrana oznamovatelů, kdy první typ připomínek, se kterými naprosto souhlasíme, v názvu úkolu 4.1.1 a 4.1.2, které se týkají ať už povinnosti propagovat nebo informovat podřízené zaměstnance o existenci vnitřního oznamovacího systému, tak vlastně povinnosti aktualizovat kontaktní informace, relevantní pro ten vnitřní oznamovací systém, tak tam samozřejmě má být v názvu toho úkolu uvedeno do vnitřního oznamovacího systému služebního úřadu, nikoliv vnitřního oznamovacího systému Ministerstva spravedlnosti. Toto samozřejmě upravíme a není s tím žádný další problém. Druhý typ připomínek se týká toho, že v rámci restrukturalizace tohoto bodu v návaznosti na přijetí zákona o ochraně oznamovatelů jsme z této kapitoly, z této části vypustili tu, která se týkala obecnějšího úkolu mít k dispozici nebo mít nějaký systém pro oznamování jakéhokoliv protiprávního jednání, zejména korupčního jednání, prostřednictvím kterého může široká veřejnost, ne jenom zaměstnanci daného úřadu, kteří mohou využívat ten vnitřní oznamovací systém, ale široká veřejnost může prostřednictvím různých e-mailů, zelených linek nebo zelených schránek apod. upozorňovat na jakékoliv problematické jednání nebo protiprávní jednání, ke kterému v souvislosti s činností daného úřadu dochází. My jsme původně zamýšleli, že bychom nechali v této kapitole pouze ty úkoly, které souvisí s prováděním zákona o ochraně oznamovatelů, ale je pravda, že z vaší strany vnímáme určitou poptávku po tom, aby došlo k zachování i těchto obecnějších kanálů nebo systémů pro oznamování korupce nebo protiprávního jednání právě využitelných pro širokou veřejnost. Je to určitě k další diskusi, ale když jsem nad tím osobně přemýšlel, tak mi to smysl dává s tím, že bychom mohli i směřovat k určitému doporučení nějakou takovou separátní linku, kontaktní linku jakékoliv podoby mít, aniž bychom z toho zaváděli nějakou konkrétní povinnost, že musí existovat email korupce@..., tudíž ještě předtím, než budeme finalizovat materiál, budeme rádi i v rámci této diskuse, za váš pohled, ale přikláníme se k tomu, že nepředstavuje nějaký zásadní problém vrátit se k části textu, který máme ještě pořád nyní v té verzi RRIPP, zatím nemáme tento úkol naformulovaný, ale nemáme s ním v zásadě velký problém.

Druhý okruh problematičtějších nebo i kritičtějších připomínek se týká té povinnosti služebních úřadů uvádět informace o poradních orgánech, resp. poradcích a v této široké množině osob, ať už fyzických nebo právnických a s tím související přílohou č.2 RRIPP. Když bych měl stručně popsat typ výhrad, týká se připomínky MMR, kdy současné znění přílohy č.2 de facto požaduje uvádění ať už jednacích řádů, tak statutů daných poradních orgánů služebního úřadu těchto orgánů, protože jsou různé typy poradních orgánů, a může jich být velké množství a vlastně jsme už dříve považovali za žádoucí snížit administrativní náročnost v souvislosti se zajištěním tohoto úkolu, čili bychom se vrátili k tomu, co vlastně požaduje MMR a my to zásadně nerozporujeme, aby se jednalo o doporučení publikace statutů a jednacích řádů poradních orgánů v působnosti daného služebního úřadu, nikoliv, aby se jednalo o povinnost, protože připouštíme, že s touto povinností opravdu může být spojeno poměrně značné množství administrativní zátěže, neboť dochází k aktualizaci zmíněných dokumentů a zároveň

to vyžaduje součinnost věcně příslušných útvarů, které ne vždy dostatečně pružně reagují na to, aby splnili tu povinnost aktualizace nebo zveřejnění těchto dokumentů. Připomínku Ministerstva pro místní rozvoj akceptujeme, nevidíme v tom problém. Další okruhy připomínek jsou už výrazně spornější a možná nejdřív řeknu ten modus operandy, který bychom v tuto chvíli preferovali, protože diskuze o tom, kdo by měl být nebo neměl být zahrnut do té přílohy č.2, potažmo do definice poradců, a v jakých případech vyžadovat, nebo nevyžadovat souhlas se zveřejněním odměny apod., tak ta diskuze by byla asi poměrně dlouhá a těžko uchopitelná. Čili naším záměrem je i na základě žádosti kolegů z Ministerstva dopravy svolat separátní jednání v horizontu jednoho až dvou týdnů, kde bychom se věnovali čistě a pouze podobě přílohy č.2 a rádi bychom v této souvislosti tedy vedle kolegů z Ministerstva dopravy oslovili i kolegyně z Ministerstva pro místní rozvoj, které se této problematice dlouhodobě věnují a zúčastnily se jednání a zároveň paní doktorka Bílá, případně kdokoliv jiný z Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Mgr. Radek Procházka, ÚOOÚ:

Kolegyně Bílá je v dlouhodobější pracovní neschopnosti, ale samozřejmě toto téma bude na úřadu určitě někomu předáno.

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný:

Já se omlouvám, neměl jsem tu informaci o paní doktorce, ale pane magistře, rovnou bych si vás dovolil napřímo požádat jako zprostředkovatele, účastníka té schůzky, jestli byste mi mohl ideálně co nejdříve sdělit kontaktní osobu, se kterou bychom mohli už dohodnout konkrétní termín její účasti na daném jednání v horizontu 1-2 týdnů.

Dále bych chtěl avizovat, že tu podrobnější diskusi bychom vedli separátně s tím, že se vytvoří aktualizace přílohy č.2, a následně bychom opět poměrně rychle svolali se zástupci celé MKS on-line jednání, které může být relativně krátké, ale týkalo by se pouze této přílohy č.2 a to jednání bychom ideálně chtěli svolat nejpozději do konce září, spíše dříve a formálním způsobem v zásadě v horizontu několika dní od rozeslání pozvánky bychom počítali s vaší účastí s tím, že cílem bude si vyřešit co nejvíce sporných momentů nebo problémů v rámci této operativnější komunikace, než pak v rámci mezirezortního připomínkového řízení. Na druhou stranu rozumím tomu, že vaši nadřízení si budou chtít ještě vyjádřit k tomu, co bude rozesláno do mezirezortního připomínkového řízení a uplatnit připomínky. Rádi bychom co nejvíce těch třech ploch vyřešili tímto způsobem, pokud k tomuto řešení není nějaký zásadní odpor, pokud nikoliv, tak to berou v zásadě za předjednané.

Reakce zástupkyně Ministerstvo vnitra:

Já si myslím, že RRIPP by měl v téhle části reflektovat i novou úpravu zákona o svobodném přístupu k informacím, které se týká zveřejňování informací o příjmech poradců a v souvislosti s tím si myslím, že tohoto jednání by se měli účastnit i zástupci Ministerstva vnitra jako gesčního ministerstva zákona 106/1999 Sb., protože nová úprava tohoto, která se týká zveřejňování příjmů, je významná ve vztahu k téhle podzákoně úpravě, která probíhá prostřednictvím RRIPP.

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný:

Děkujeme za tuto poznámku. Samozřejmě souhlasíme a oslovíme i Ministerstvo vnitra.

A nyní tedy bych jenom zrekapituloval připomínky k příloze č.2 a ty se týkají zejména určité nejednoznačnosti toho, co je prostřednictvím této přílohy požadováno po služebních úřadech. První typ připomínek se týká toho, že není úplně zřejmé, která část se týká externích a interních poradních orgánů. Není úplně jednoznačně určena dělící čára, na koho se povinnost zveřejňovat informace o členech těchto poradních orgánů vztahuje, kdy v té rozeslané verzi máme určité

příkladné výčty a připouštíme, že tam pořád existuje poměrně značný prostor pro sporný výklad, čemuž bychom se chtěli právě pokusit vyhnout. Další připomínka se týká i poradenských společností, což je asi třetí odrážka přílohy č.2, kdy zase nemusí být úplně jednoznačné, zda se to ustanovení vztahuje na veškeré společnosti nebo pouze ty, které poskytují poradenskou službu. Není to asi úplně ideálně formulováno, čili obecně se dostáváme k tomu, že se nám jeví příloha č.2 příliš dlouhá, komplikovaná. Zasloužila by si důkladnější revizi a ideálně i zestručnění, ale to bude předmětem separátního jednání, o kterém jsem hovořil. A dále je tady třetí, asi nejproblematictější otázka a ta se týká přístupu k těm podnikajícím fyzickým osobám a jejich povinnosti, nebo naopak nepovinnosti zveřejňovat o ní výši odměny, kdy ve své připomínce to velmi trefně analyzují kolegové z Ministerstva dopravy, dochází k určitému střetu a řeknu to velmi zjednodušeně, judikátu Ústavního soudu a současného výkladu nebo komentářů k zákonu o zpracování osobních údajů. Jedná se o určitou nekompatibilitu těchto dvou přístupů, a to by mělo být rovněž předmětem jednání, které k tomuto svoláme a za účasti zástupců Úřadu pro ochranu osobních údajů a Ministerstva vnitra, samozřejmě Ministerstva dopravy a Ministerstva pro místní rozvoj. Tolik velmi stručná racionalizace uplatněných připomínek, které jsme od vás obdrželi prostřednictvím e-mailu a budu rád za jakékoliv další reakce, postřehy i k tomu, ať už věcné k RRIPPU jako takovému, či k návrhu dalšího postupu.

4. Zkušenosti s prováděním služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců.

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný:

Na minulém jednání, kterého se účastnil i pan nejvyšší státní tajemník, nová podoba pravidel etiky prezentována a současně byly avizovány některé aktivity. Hlavní asi spočívala ze strany Ministerstva vnitra v tom, že organizovalo workshopy ve spolupráci s kolegy z Akademie věd, konkrétně pana doktora Hvoreckého. Já s těmito workshopy žádnou osobní zkušenost nemám, a musím za Ministerstvo spravedlnosti přiznat, že nová pravidla etiky v prostředí Ministerstva spravedlnosti nikterak nerezonují. My v rámci vstupního vzdělávání o tomto relativně novém služebním předpisu nově nastoupivší zaměstnanci informujeme, procházíme ta nejpodstatnější ustanovení, ale současně nemáme ani informaci o tom, že by Ministerstvo vnitra jakékoli další aktivity organizovalo. Já jsem se spojil s kolegyněmi z Ministerstva vnitra, ze sekce pro státní službu, zval je na dnešní jednání, bohužel se jednání z pracovních důvodů nemohly zúčastnit, ale současně přislíbily účast na příštím jednání, které se velmi pravděpodobně uskuteční v pondělí 9. prosince. Na druhou stranu to je téma, které vás dlouhodobě na předchozích jednání a v předchozích letech zajímalo. Vedli jsme o něm poměrně zajímavé diskuze, takže nechceme tuto diskuzi úplně odkládat, protože přece jenom situace na jiných služebních úřadech může být různá nebo jiná, než u nás a zároveň etika není něco, čeho bychom se měli bát, o čem bychom se měli bát mluvit. To je oblast, které z různých důvodů není věnována taková pozornost, jaká by měla být, dávám k dispozici dnešní jednání proto, abyste nás případně informovali o zkušenostech z vašich služebních úřadů o aplikaci toho nového služebního předpisu.

Mgr. Michal Svěrák, MD:

Vážené dámy, vážení pánové, děkuji za možnost ze strany p. Mgr. Fadrného zde opět po čase vystoupit k tématu profesní etiky státních zaměstnanců, potažmo etiky ve veřejné správě jako takové. Do určité míry, přiznám se, jsem počítal s tím, že se může stát, že v rámci dnešního jednání, pakliže toto téma bylo zařazeno do jeho programu, budu vystupovat a myslím si, že by stálo za to, když využiji tohoto prostoru, zde zmínit několik základních informací, které se týkají obecného dění ve státní správě nebo ve služebních úřadech, pokud jde o toto téma po

přijetí nového etického kodexu státních zaměstnanců, tedy služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka o pravidlech etiky. Jak tady už zmínil p. Mgr. Fadrný, tak skutečnost je taková, že sekce pro státní službu Ministerstva vnitra ve spolupráci s Filozofickým ústavem Akademie věd České republiky, s jeho vědeckými pracovníky, konkrétně panem dr. Jurajem Hvoreckým, připravila vzdělávací akci, školení na téma etika ve státní správě a pravidla etiky státních zaměstnanců. Nabízela služebním úřadům možnost účastnit se tohoto školení a některé z nich této nabídce i využily. Ta školení už proběhla a mohou probíhat i nadále, nicméně podle mých informací, které nejsou nikterak rozsáhlé, tak zájem v tuto chvíli o tuto vzdělávací akci už poněkud klesá. Jinak předpokládám, že tady možná i mezi vámi jsou zástupci organizací nebo institucí, které tohoto využily a kde se to školení uskutečnilo: Když bych měl stručně zmínit, na co se to školení zaměřuje, co je jeho obsahem, tak v zásadě ten lektor pojednává obecně o vztahu etiky a práva, pojednává tam o rozdílech mezi normativním systémem morálky a práva. Věnuje se stručně základním etickým teoriím, dále potom se zabývá základními etickými principy, které se uplatňují v tom prostředí státní služby, věnuje se problematice etických kodexů, jakožto zdrojům psaných etických pravidel a pak už přechází v tom výkladu dále k tomu novému etickému kodexu státních zaměstnanců, kde podrobněji hovoří a komentuje obsah služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka. Seznamuje frekventanty kurzu s východiskem etického kodexu, seznamuje je se základními zásadami služebního předpisu a dále potom připomíná hodnotu studia, odůvodnění tohoto předpisu a podává nějaký širší výklad právě toho, co je uvedeno v odůvodnění, které se sestává z jakési obecné části a potom zvláštní části, která komentuje jednotlivá ustanovení toho služebního předpisu. Závěrem doporučuje další postup poté, co tento služební předpis byl vydán, zejména jak se k němu tedy mají stavět jednotliví státní zaměstnanci v tom daném služebním úřadu. Zmiňuje tam to, že by bylo zapotřebí etický kodex skutečně znát, seznamovat s ním zejména nové zaměstnance v rámci vstupního vzdělávání úvodního. Doporučoval radit se v případě eticky citlivých situací s kolegyněmi a kolegy, případně představenými a také pro sebe z obsahu toho etického kodexu formulovat otázky, které souvisí s činností toho konkrétního zaměstnance nebo zaměstnankyně v tom služebním úřadu. Jinak v každém případě doporučuje vzdělávání, tzn., že v té oblasti profesně státních zaměstnanců by měla pokračovat ta započatá školení a dále potom doporučuje budovat ve služebních úřadech něco, co nazývá etickou infrastrukturou, tzn. něco, co by mělo charakter buďto nějakého stálého orgánu pro etiku, typicky etické komise nebo etického poradce. Doporučuje zkvalitnit personální procesy s přihlédnutím právě k těm pravidlům etiky státních zaměstnanců a zdůrazňoval tam také roli představených, kteří mají jít jak při prosazování toho etického kodexu, tak při jeho dodržování podřízeným státním zaměstnancům příkladem. V závěru kurzu zařadil lektor určité případové studie, které s těmi frekventanty diskutoval a nabízel jim určitá možná řešení těch situací, které tam byly popsány. Za mě stručně k tomu obsahu tohoto školení, které ještě donedávna probíhalo jinak. Já musím říct za sebe, že nejsem v nějakém pravidelném spojení se sekci pro státní službu, takže já nemám žádné přímé informace o tom, co sekce pro státní službu v této oblasti připravuje nebo co uskutečňuje, jaký je postoj k tomuto problému nebo tedy v té oblasti ze strany přímo nejvyššího státního tajemníka Fryče. Dokonce i pokud jde o to školení, tak já jsem se neměl možnost jeho účastnit, takže to je vlastně zprostředkovaná informace, co je tedy obsahem a pak bych ještě možná zmínil dva články, které byly publikovány ve veřejných sdělovacích prostředcích v předcházejících letních měsících a které se týkaly právě oblasti buďto profesní etiky státních zaměstnanců a dodržování pravidla etiky, anebo dodržování pravidel slušnosti, což je další povinnost, která vyplývá ze zákona o státní službě. Jednak je to článek, který byl publikován v týdeníku Respekt, tento časopis odkazuje na nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu v případě zaměstnanců plzeňské oblastní pobočky Českého telekomunikačního úřadu, ten rozsudek je dohledatelný na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu. To, co časopis abstrahuje z rozsudku, tak to je závěr, že, a teď budu citovat z článku: „Nadávky a další

urážlivé chování státních zaměstnanců jsou v rozporu s pravidly, která platí od 1. ledna 2024 v rámci přijatého nového etického kodexu státních zaměstnanců. Státní zaměstnanci na řídicích pozicích podle tohoto předpisu mají nejen dohlížet na dodržování etických pravidel podřízenými, ale jít ostatním příkladem“. Tam se přímo odkazují na princip příkladnosti, který je součástí tohoto služebního předpisu, ale nutno přiznat, že on byl součástí toho předchozího zrušeného služebního předpisu, není to tudíž žádná novinka, nicméně tady porušení tohoto ustanovení mj. vedlo k odvolání ze služebního místa představeného. Obdobně tak potom další článek v Hospodářských novinách, kde je i citován pan nejvyšší státní tajemník Fryč, mohu opět citovat tentokrát jeho slova z tohoto článku z Hospodářských novin: „Potvrzuje to náš etický kodex, že na představené, tedy vedoucí, ředitele, vrchní ředitele, mají být kladeny daleko vyšší nároky na jejich vystupování a komunikaci s podřízenými než na ostatní. Představený musí být určitou morální autoritou. Jeho chování má být zřetelně a trvale v souladu s etickými pravidly“. A opět tedy ten článek odkazuje na přijetí nového etického kodexu státních zaměstnanců s tím, že opět se zde zmiňuje princip příkladnosti představeného. To je tedy odraz ve veřejných sdělovacích prostředcích. Jinak možná ještě bych zmínil to, co jsme se rozhodli realizovat v našem služebním úřadu v Ministerstvu dopravy, tak tam jsme jednak se rozhodli zavést určité nové prvky etické kultury do prostředí služebního úřadu v podobě jednak institutu etické mediace. Ta byla v minulosti na Ministerstvu dopravy testována jako jakási alternativní metoda řešení neřízených interpersonálních konfliktů v kontextu právě pravidel profesní etiky státních zaměstnanců, takže bychom rádi nabídli právě etickou mediaci jako jistou službu zaměstnankyním a zaměstnancům našemu úřadu. Totéž potom platí o institutu krizové intervence pro případy vztahové patologie, včetně šikany, což opět tedy znamená, že bychom určili, tak jako už byl určen etický mediátor Ministerstvu dopravy, tak, aby byl určen krizový intervent a potažmo tedy výhledově snad během příštího roku i supervizor, který by využíval kontext pravidel profesní etiky a také pravidla slušnosti, řešení zejména tedy těch vztahových krizových situací. A v neposlední řadě také máme za cíl zřídit v prostředí služebního úřadu etickou poradnu, která by poskytovala skutečně poradenství, případně pomoc zaměstnankyním a zaměstnancům v organizaci, pokud se jedná zejména o řešení etických dilemat nebo obecně eticky problematických situací, se kterými se setkávají při výkonu služby nebo případně práce. To by skutečně nebylo omezeno pouze na státní zaměstnance, ale i na zaměstnance v pracovní poměru, tady všechny tyto služby, o kterých jsem teď hovořil. To jsou kroky z naší strany, které se už buďto realizují nebo by se měly realizovat příští rok. A úplně na závěr bych zmínil to, že my máme ambici připravit vlastní vzdělávací program, určitý komplexní kurz zaměřený právě na oblast profesně státních zaměstnanců, který bychom také chtěli sami lektorovat. Ta příprava je poměrně náročná, protože to opravdu bude vyžadovat připravit si „sillabus“ a podklady pro jak teoretickou, tak pro praktickou část takového kurzu, protože my se domníváme, že těžiště takového vzdělávání by mělo tkvět především v praktickém nácviku řešení problematických situací skrze případové studie, které by ovšem byly komplexního charakteru a skutečně by vedly frekventanty takového školení k zapojení jak tedy té racionální, tak mimoracionální intuitivní složky, která v té oblasti etiky je mnohem významnější, než třeba v oblasti aplikace práva. My na tomto kurzu s kolegy začneme pracovat, začneme ho připravovat a až bude hotov, tak jej zřejmě otestujeme v rámci rezortů.

JUDr. Jiří Kapras, Ph.D.:

Děkuji za skvělý a zajímavý příspěvek. Chtěl bych vyzdvihnout vůbec iniciativu Ministerstva dopravy v oblasti etiky a dříve také v oblasti oznamování protiprávních jednání, protože myslím, že Ministerstvo dopravy může být v tomto směru dlouhodobě dááno za příklad dobré praxe a inovativních postupů, které přináší, které i pro nás jako gestora RRIPu mohou být cenou inspirací.

Chtěl bych se zeptat k té otázce etické mediace, jestli by pan Mgr. Svěrák nemohl sdílet nějakou zajímavou kazuistiku, pokud jí disponuje, jestli jste řešili už nějaké případy, čeho se týkaly a s jakým výsledkem?

Mgr. Michal Svěrák:

Děkuji panu řediteli za pochvalu i za dotaz. Jak už jsem naznačil v tom svém příspěvku, několik měsíců, bezmála let v prostředí Ministerstva dopravy experimentálně aplikujeme metodu etické mediace v praxi, takže etický mediátor, kterým je u nás pan kolega Ondřej Bis, již měl určité případy, které byly řešeny touto metodou, některé úspěšně, některé méně úspěšně. Pakliže by chtěl sdílet svoji zkušenost bez přípravy, tak já ho poprosím, kdyby mě mohl v tomto ohledu doplnit a lépe ještě na položenou otázku odpovědět.

Mgr. Ondřej Bis, MD:

Pokud jde o aplikaci metody etické mediace, tak za povšimnutí určitě stojí ten přívlastek etická. Tady bych chtěl upozornit na to, že se skutečně nejedná o mediaci klasickou, aplikovanou podle zákona o mediaci, ale jedná se vysloveně o mediaci, která je přizpůsobená podmínkám služebního úřadu, tzn., že tam hrají velkou roli pravidla etiky, práce s nimi a upozorňování na povinnosti, které vyplývají jak z etického kodexu, tak jiné povinnosti státního zaměstnance, ze zákona o státní službě, takže to je určité specifikum a pokud jde o tu aplikaci, tak já mohu říct, že my ji hodnotíme pozitivně, a to s ohledem na to, že bylo provedeno celkem sedm etických mediací v průběhu několika posledních let a stanovili jsme si takovou hodnotící stupnici toho, jak ty případy posuzovat, protože ono to není vždycky úplně jednoznačné a mohu říct, že ve třech případech jsme hodnotili etickou mediaci jako zcela úspěšnou, tzn., že se podařilo konflikt vyřešit a najít určitá dlouhodobá řešení a ten konflikt už se neopakoval. Dvě mediace byly vyhodnoceny jako částečně úspěšné. Tam jsme si byli vědomi toho, že tím zásahem se podařilo zmírnit tenzi v rámci interpersonálních konfliktů, nicméně tam mohlo dojít k nějaké recidivě a dvě etické mediace byly hodnoceny jako neúspěšné, a to zejména z toho důvodu, že mediace začala poměrně v pozdní fázi konfliktu, kdy ty vztahy už byly natolik narušené, že ten soft prostředek mediace už nemohl úplně dobře zafungovat. Celkově tuto metodu hodnotím jako pozitivní, můžeme ji doporučit. Samozřejmě předpokladem je, že osoba uvnitř služebního úřadu má o řešení interpersonálních konfliktů autentický zájem a projde i určitým školením. A možná bych ještě zmínil v návaznosti na slova Mgr. Svěráka, pokud jde o praxi po zavedení nového služebního předpisu, tak my jsme zaznamenali jeden případ, kdy jsme nabízeli tuto etickou mediaci jinému služebnímu úřadu. Tam došlo k tomu, že jeden služební úřad identifikoval dlouhodobý konflikt mezi státními zaměstnanci, obrátil se na sekci pro státní službu, která následně oslovila nás, jakožto kancelář státního tajemníka, zda bychom nemohli tomuto úřadu pomoci, což my jsme neodmítli a tuto pomoc jsme nabídli. Nicméně nutno dodat, že ta mediace se neuskutečnila, protože je ryze dobrovolná a jeden z účastníků konfliktu mediaci odmítl. Ale tím chci říct, že to vnímám vlastně pozitivně jednak, že o tuto formu řešení konfliktu v rámci státní služby je zájem a že je možné i v rámci výpomoci mezi služebními úřady něco takového nabídnout. To je v podstatě v intencích služebního předpisu. Když byla řeč o nových nástrojích implementace etické kultury, jeden z nich je mediace a postupně se zdá, že se dostává do širšího povědomí státní služby, tak to vnímám jako pozitivní.

5. Příprava Akčního plánu boje proti korupci na roky 2025 a 2026

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný:

Byli jste prostřednictvím MKS informováni, že se v pátek 6. září uskuteční workshop k přípravě akčního plánu boje proti korupci na roky 2025 a 2026, a někteří z vás jsou na tento workshop přihlášení. Těm, kteří jsou přihlášení, byl dnes zaslán podkladový materiál, který bude pro účely

workshopu osnovou, na základě které budeme o jednotlivých, ať už možných nebo navržených protikorupčních opatřeních, diskutovat. Současně bude prezentován projekt, který byl realizován Sociologickým ústavem Akademie věd a my jako MSp jsme aplikačním garantem. Ten projekt nese název Korupce ve vybraných sektorech v České republice a možnosti jejího snížení. I některá doporučení nebo závěry z tohoto projektu, které jsou obsaženy v souhrnné závěrečné zprávě a je k dispozici na webu korupce.cz, budou předmětem této diskuse. Chtěl bych předeslat, že se jedná o prvotní diskuzi o opatřeních, která nejsou úplně nová, už se nějakým způsobem v tom našem protikorupčním prostoru objevují, ale zároveň nechceme diskusi na pátečním workshopu svazovat tím, že by se mělo jednat o diskusi podobné té, která se pak vede v mezirezortním připomínkovém řízení nebo vypořádání připomínek. Bude to spíše mít charakter jakési veřejné konzultace, workshopu, kde každý může navrhnout v zásadě cokoliv a toto téma nebo možné protikorupční opatření podrobíme nějaké kritické diskusi.

Podstatné informace k tomuto workshopu máte, předpokládaný termín rozeslání návrhu akčního plánu do mezirezortního připomínkového řízení je opět přelom září, října a termín pro předložení materiálu vládě je do konce listopadu. Jedná se o obvyklé termíny, které v rámci přípravy a finalizace akčních plánů máme.

6. Různé

Mgr. BC. Dalibor Fadrný:

Zde bych řekl pár informací k problematice, která pro vás potenciálně je velice důležitá a zajímavá a týká se návrhu regulace lobbování a případně doplní pan ředitel JUDr. Kapras, Ph.D., který se teď účastní celé řady jednání souvisejících s probíhajícím legislativním procesem k návrhu zákona o regulaci lobbování. Chci zmínit základní informaci, že Národní plán obnovy v České republice ukládá povinnost mít účinnou legislativu pro oblast lobbování k 1. červenci 2025 a s tím souvisí povinnost zřídit registr lobbování. Na jedné straně teď probíhá legislativní proces, kdy zítra bude probíhat druhé jednání ústavněprávního výboru k tomuto návrhu. Jedná se o pokračování diskuse z června a dále vedle toho probíhají přípravné práce za účelem zřízení registru lobbování ve spolupráci s odborem informatiky a externím dodavatelem, ve stanovených etapách realizujeme jednotlivé kroky k tomu, aby se podařilo registr spustit do produkčního prostředí právě k 1. červenci 2025, kdy předpokládáme, že nabyde nová regulace účinnosti, kdy tím hlavním stimulem je právě závazek České republiky v národním plánu obnovy, a poprosím pana ředitele JUDr. Kaprase, Ph.D., pokud by měl zájem říct cokoliv dalšího, co zde podstatného z jeho strany nezaznělo.

JUDr. Jiří Kapras, Ph.D.:

Stručně bych vám chtěl doplnit informace k návrhu zákona o regulaci lobbování. Začnu tím, co je společná pozice v zásadě všech poslaneckých klubů, a to je potřeba zákon přijmout. Co si myslím, že je v zásadě nesporné, asi nemá smysl zastírat, že velkou motivací je, aby Česká republika nebyla krácena o zhruba 32 miliard finančních prostředků z národního plánu obnovy. Bez toho si myslím, že by tak vřelý přístup k regulaci lobbování v Poslanecké sněmovně nebyl a ohledně toho se samozřejmě vede diskuse zejména týkající se vymezení lobbistů, to je asi první věc, kdy se ozývají v průběhu celého legislativního procesu různé skupiny organizovaných zájmů, ať už jde o profesní komory nebo jde o svazy zaměstnavatelů, nebo další, kteří mají pocit, že by za lobbisty být považováni neměli, protože je dopředu zřejmé, jaké zájmy budou prosazovat, o co jim jde, s kým typicky mluví apod. Neziskovky zase někdy mají pocit, že to, co prosazují, tak je z definice ve veřejném zájmu a proto by neměly být tedy považovány za lobbisty a obecně tedy se ta diskuse vede o tom, jestli vůbec by zákon nějaké výjimky v tomto směru měl připouštět. Myslím si, že převažující názor je takový, že nikoliv, že definice nakonec bude pojata velmi široce a bude dopadat na veškeré skupiny

organizovaných zájmů. Je asi jasné, že mezi nimi bude existovat celá řada rozdílů. Nelze srovnávat profesionálního lobbistu, zaměstnance, který lobbuje za obchodní společnost, profesní komoru, hospodářskou komoru, neziskovou organizaci a Svaz měst a obcí. Každý z těch subjektů typicky bude prosazovat jiné okruhy zájmů a samozřejmě i povaha jejich činnosti je odlišná. Některé subjekty jsou zřizované přímo ze zákona, některé z nich působí částečně v oblasti veřejné moci, jiné jsou ryze komerční, některé prosazují skutečně spíše veřejný zájem, jiné spíše zájmy byznysové, takže rozdíly mezi nimi existují, ale je také jeden společný jmenovatel, který je do určité míry spojuje, a to je snaha ovlivnit legislativní proces a podobu zákona, ať už jsou ty požadavky jakékoliv, tak nemá smysl popírat, že zákony jsou nejenom v té parlamentní fázi, ale i v té fázi vládní často měněny na základě požadavků různých skupin organizovaných zájmů a ve chvíli, kdy cílem zákona je zprostředkovat informace o takových kontaktech veřejnosti, tak si myslím, že je na místě držet velmi širokou definici toho, kdo se rozumí lobbistou. Současně tedy panuje shoda na tom, že aktuální návrh zákona přináší možná až příliš velkou míru administrativní zátěže, takže se aktuálně diskutuje o určitých úlevách z hlediska povinnosti podávat prohlášení o lobbistických kontaktech, z hlediska zapisování některých statutárních zástupců různých zájmových skupin, kteří jsou už evidováni ve veřejných rejstřících nebo jiných informačních systémech veřejné správy. Diskutuje se o tom, do jaké míry by ty reporty měly být detailní, do jaké míry by měly například počítat s uváděním data uskutečnění, lobbování atd. O tom se ještě povede určitě diskuze. Pravděpodobně se nějaké modifikaci návrhu z hlediska snižování administrativní zátěže nevyhneme, ale myslím si, že můžete víceméně počítat s tím, že nějaká regulace lobbování od poloviny příštího roku v České republice vznikne, resp. bude účinná. To, co je asi relevantní pro vás, tak je ta druhá kategorie, ne tedy lobbisté, ale lobbování, protože nelze vyloučit, že i někteří z vás budou do budoucna považováni za lobbované. V tuhle chvíli je to nastaveno tak, že mezi lobbované patří státní zaměstnanci pouze od úrovně ředitelů odborů, výše a pak jsou tam nějaké specifické případy, které se týkají vedoucí kanceláří, resp. kabinetů, resp. zaměstnanců, kteří tam působí a také, které se týkají poradců, ministrů a poradců náměstků člena vlády. Takže ve chvíli, kdy se ocitnete v nějakém takovém postavení, musíte počítat s tím, že na vás ta regulace může dopadnout, ale řekl bych, že většina z vás se to asi v žádném ohledu nedotkne. Ještě – jak se vás to může dotknout také teoreticky - pokud jde o povinnost zapisovat lobbované, kteří působí ve vašem úřadu do nového registru lobbování, ale to bude agenda, která typicky, si myslím, že bude svěřena pravděpodobně útvarům vykonávajícím státní službu, resp. vykonávajícím administraci státní služby, takže personálním oddělením, odborům rozvoje lidských zdrojů atd., což opět nebude typicky váš případ. Ještě zmíním poslední věc, že se ten legislativní proces trošičku komplikuje. Jak už zde zaznělo, zítra má skutečně proběhnout ústavněprávní výbor Poslanecké sněmovny, ale máme informace o tom, že projednávání bude přerušeno pravděpodobně do konce září, a to právě pro účely přípravy nějakých pozměňovacích návrhů, které by měly modifikovat návrh zákona, ale stále platí ta původně sdělená informace, že, myslím si, můžete počítat s nabytím účinnosti zákona okolo 1. července 2025.

7. Závěr

Připomenutí online jednání, které bude uskutečněno na konci září ohledně projednání podoby přílohy 2 rámcového rezortního interního protikorupčního programu.

Praha dne 27. září 2024

Zapsala: Štěpánka Habancová

Schválil: Dalibor Fadrný